

Zwarte ratten

Nieuwe

soort??

Sinds bijna 20 jaar houd ik me bezig met de bestrijding van plaagdieren. In die tijd heb ik veel dingen gezien en voor vele uitdagingen gestaan. Vooral zwarte ratten trokken vanaf het begin mijn aandacht en van het bestuderen van deze interessante knaagdieren heb ik mijn hobby gemaakt. Sinds ik bij Van Eck Bedrijfshygiëne BV in Eindhoven werk, kom ik op veel bedrijven en heb ik regelmatig te maken met de bestrijding van zwarte ratten, één van de specialiteiten van het bedrijf.

Ik ga dan ook regelmatig 's nachts op pad, gewapend met een videocamera en fototoestel om het gedrag van deze dieren te bestuderen en vast te leggen. Deze beelden worden vooral voor de bestrijding en interne trainingen op het bedrijf gebruikt, maar één waarneming wil ik graag met u delen.

Aanleiding

In januari van dit jaar kwam ik met mensen in gesprek die al geruime tijd overlast hadden van zwarte ratten. Deze mensen houden geiten voor de melkproductie. Wat mijn aandacht trok was dat zij me vertelden dat er ook witte ratten aanwezig waren op hun bedrijf. Ik dacht direct aan tamme ratten (afstammelingen van de bruine rat) die vrij gekomen zijn en zich gevestigd hebben in het bedrijf. Maar om zekerheid te hebben spraken we af om eens te gaan kijken als de ratten tevoorschijn komen, dus 's nachts.

Waarneming

Na aankomst op het bedrijf omstreeks tien uur 's avonds was de boer nog bezig om de geiten te voeren en hij wist me precies te vertellen op welk tijdstip de ratten zich zouden laten zien. Toen hij de hoofdverlichting uitdeed en de radio afzette duurde het geen tien minuten of de eerste ratten kwamen tevoorschijn, en warempel de eerste rat die zich aandeed was een witte. Na een tijdje was deze rat niet meer alleen en waren er verschillende zwarte ratten zichtbaar. Ze speelden tussen de geiten en

klommen langs balken en leidingen. Na twee uur intensief rondgekeken te hebben bleek dat er meerdere witte ratten aanwezig waren, in totaal heb ik er zes geteld.

Unieke vondst

Om zekerheid te hebben over de soort die het betrof besloot ik om een witte rat te vangen, wat uiteraard ook gelukt is. Foto's en videobeelden werden gemaakt en de rat meegenomen naar ons laboratorium in Eindhoven om het beest nader te bestuderen. Ook ben ik met het beeldmateriaal en de rat naar het KAD getogen om absolute zekerheid te krijgen. De gevangen rat was ongeveer 10 cm lang met een staart van ongeveer 15 cm. Ook heeft het knaagdier een witte vacht met rode ogen. Na overleg met Ton Brink en Mike Brooks van het KAD

konden we niet anders concluderen dat het hier gaat om een albino zwarte rat, iets wat in Nederland nog niet eerder aangetroffen is. Vanwege mijn interesse voor zwarte ratten was ik vastbesloten om een levend exemplaar in mijn bezit te krijgen. Dit bleek niet mee te vallen, zwarte ratten laten zich niet gemakkelijk levend vangen. Maar volhardend als ik ben, is het me toch gelukt. De gevangen witte rat heeft een bijzonder plekje gekregen in een speciale kooi, ze -het is een vrouwtje- heeft het tot nu toe goed naar haar zin, ze is al helemaal gewend aan mensen en laat zich dan ook vaak overdag zien. #

*Johan van Rooij,
Van Eck Bedrijfshygiëne BV.*